

DRÁMA
2021

Tomáš Hájek
SAMMUMA

Dominik Reisel
ĽUDIA
NIKDY
NEZOMRÚ

Jakub Čermák
OČISTEC
SI ZASLOUŽÍ
KAŽDÝ

Divadelný ústav
Bratislava 2022
Edícia Slovenská dráma

DRÁMA
2021

Tomáš Hájek
SAMMUMA

Dominik Reisel
ĽUDIA
NIKDY
NEZOMRÚ

Jakub Čermák
OČISTEC
SI ZASLOUŽÍ
KAŽDÝ

Divadelný ústav
Bratislava 2022
Edícia Slovenská dráma

Tomáš Hájek
Sammuma
Dominik Reisel
Ludia nikdy nezomrú
Jakub Čermák
Očistec si zaslouží každý

Finálové texty súťaže DRÁMA 2021

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat', uchovávat' v rešeršných systémoch alebo prenášať žiadnym spôsobom vrátane elektronického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho súhlasu autorov a vydavateľa.

© Divadelný ústav, Bratislava 2022
Edícia Slovenská dráma

ISBN 978-80-8190-095-2 (Epub)

ISBN 978-80-8190-096-9 (Mobi)

ISBN 978-80-8190-094-5 (pdf)

Divadelný ústav je štátnou príspevkovou organizáciou zriadenou
Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

OBSAH

DRÁMA 2021	7
Tomáš Hájek: SAMMUMA	9
Dominik Reisel: ĽUDIA NIKDY NEZOMRÚ	135
Jakub Čermák: OČISTEC SI ZASLOUŽÍ KAŽDÝ	263

DRÁMA 2021

DRÁMA 2021 vychádza ako knižná podoba rovnomennej súťaže pôvodných dramatických textov v slovenskom a českom jazyku, ktorú každoročne organizuje Divadelný ústav. Do 22. ročníka súťaže DRÁMA 2021 bolo prijatých 46 súťažných dramatických textov, z toho 33 dramatických textov v slovenskom a 13 textov v českom jazyku.

Súťažné hry tento rok hodnotila porota v zložení:

Marta Ljubková, Mário Drgoňa, Lucia Mihálová, Lukáš Kopas, Vladislava Fekete

1. cena

Tomáš Hájek: *Sammuma* a Dominik Reisel: *Ludia nikdy nezomrú*

2. cena

nebola udelená

3. cena

Jakub Čermák: *Očistec si zaslouží každý*

TOMÁŠ HÁJEK je absolventom odboru divadelnej dramaturgie a dramatickej tvorby na VŠMU v Bratislave. Počas štúdia aj mimo neho ako autor a dramaturg inscenoval niekoľko dramatizácií známych diel, ako napríklad *Démona súhlasu* od Dominika Tatarku. Okrem dramatickej spisby a rôznych iných inscenácií sa venuje aj próze či poézii a absolvoval aj krátku skúsenosť s rozhlasovou hrou pre Rádio Devín.

Tomáš Hájek

SAMMUMA

Hra v troch dejstvách

POSTAVY

CASSANDRA

začínajúca spisovateľka, 25

MARIANNE

manželka Leonova, matka Aurorina a Maninkova, 39

LEON

manžel Mariannin, otec Frankov, Aurorin a Maninkov, 50

FRANK

syn Leonov, 26

AURORA

dcéra Marianne a Leona, 18

MANINKO

syn Marianne a Leona, 7

TRISTAN

mladý muž, 19

VALERIE

stará dáma, 64

MAREK

majiteľ penziónu, manžel Johannin, 57

JOHANA

majiteľka penziónu, manželka Marekova, 55

SALINAJ

kňaz, 53

JEREMIŠ

host Leonov, 45

1. DEJSTVO

1. výstup

Prízemie drobného staršieho hotela na pobreží oceánu. Tvorí ho reštauračná časť s barom a drobný recepčný pult. V pozadí sú schody smerujúce na vyššie poschodia a k apartmánom. Výzdoba reštaurácie je jednoduchá, hoci možno trochu staromódna. Celkom vpravo sú obité dvere, ktoré pravdepodobne vedú do kuchyne. Marek a Johana robia posledné úpravy reštauračného priestoru. Nevládne im nervozita alebo stres, lež akýsi skrytý pocit čohosi nedokončeného, ktorý prepadáva ľudí v momentoch, keď začínú pre rutinu zabúdať, ktorú činnosť už vykonali a ktorá ich naopak ešte len čaká.

MAREK

Nezabudla si...

JOHANA

Nezabudla.

MAREK

Ani na tie...

JOHANA

Ani na ne som nezabudla.

MAREK

Dobre, dobre.

JOHANA

A ty si nezabudol?

MAREK

Nie, nie, už som to pripravil.

JOHANA

To je dobre, veď vieš, že ja...

MAREK

Viem, že to nerobíš rada. Neboj sa, urobil som to.

JOHANA

Dobre. Tak to asi máme?

MAREK

Asi.

JOHANA

Ale čo je to za nápad, robiť takú oslavu hore v apartmáne?

MAREK

Neviem, mohli sa tu aspoň najesť, takto im to budeme musieť...

JOHANA

Nosiť hore, hej, ja viem.

MAREK

Asi chceli jesť pri terase, vieš, výhľad.

JOHANA

Ale v tomto počasí?

MAREK

Veď nie je až také zlé.

JOHANA

Čo si nevidel predpoved?

MAREK

Videl. Pozerali sme ju spolu.

JOHANA

No tak čo potom?

MAREK

Možno sa to napokon zmení, tu nikdy nevieš.

JOHANA

Ja viem.

Marek sa náhle zastaví.

MAREK

Ozaj a čo hudba?

JOHANA

Mali mať svoju, živú vraj. Nespomínaš si?

MAREK

Svoju, živú. Hej, hej, pamätám si.

JOHANA

Živú hudbu mali mať.

MAREK

A čo ak sa sem nedostane, teda tá kapela? Ved' tu už dávno mali byť.

JOHANA

Možno v doline už leje.

MAREK

Hej, ale to sa sem ani nedostanú.

JOHANA

Máme ešte ten prehrávač?

MAREK

Pozriem sa.

JOHANA

Pozri.

Marek zájde kamsi do kuchyne.

JOHANA

A pozri sa, či máme aj čo v tom prehrávači pustiť! A na mäso sa pozri! Malo by mať ešte čas, ale pozri sa naň... Kto si dnes už objedná jahňa, veď to sa už ani nejedáva a ešte k tomu takto celé. Tri dni som musela také zháňať, ešte mi ho aj zabiť dali, vraj to tam už neriešia – na tej farme kúsok za mestom, vieš – vraj nejaké nariadenie alebo čo, možno sa im do toho len nechcelo, čo ja viem. Dali mi to jahňa a nôž, vraj nech si to spravím sama... Tak sa na mňa pozeralo... Stále mám tú krv na topánkach, takú riedku, ešte ju ani mlieko nestihlo riadne zahustiť. Ale veď čo, oni si naordinovali, tak budú mať... Mali sme im povedať, že nie, počuješ? Mali sme im povedať, že to nespravíme... ešte aj polievku z tej hlavy... takú hlavičku to malo. Už som si myslela, že tam budem musieť pridať nejaký bujón alebo čo. Čo na tom. Chceli to, tak to majú... mala som im aspoň ten hlások nahráť, aby im nechutilo. Ani sa to nebránilo, počuješ? Iba to na mňa civelo, nevšímajú si tú červenú kaluž, čo sa mu liala z hrdla. Potom sa zvalilo na zem a oni ho zavesili dole hlavou, vraj nech odtečie, inak mi to bude tiecť v aute. Ale veď je to jedno... no tá krv, ešte stále ju mám na topánkach...

Marek sa vracia.

MAREK

No, našiel som ten prehrávač, ale z cédečiek máme len výberovku Queen, nejaký koncert Pražskej filharmónie – vraj Franz Liszt či čo a ešte nejakú výberovku zo súčasnej hudby – to ani netuším, čo je... Myslíš, že to je vhodné na výročie?

JOHANA

Ak chceli inú, mali si ju zariadiť.

MAREK

Donesiem im to hore?

JOHANA

Ešte počkáme, možno sa tá ich kapela ukáže.

MAREK

Ako myslíš.

JOHANA

Prečo chceli jahňa?

MAREK

Nepýtal som sa.

JOHANA

A to je tvoj problém, mal si sa spýtať, veď na tom nič nie je.

MAREK

Tak si sa mohla spýtať aj ty.

JOHANA

Ty si s nimi hovoril prvý.

MAREK

Tak tu to máš. A vôbec, o čo ti ide? Chceli jahňa, majú jahňa, čo ma po tom. Inak myslím, že ešte má čas, bol som sa pozrieť a ešte nebude.

JOHANA

Dobre, tak máme čas aj my.

MAREK

Dáš si deci?

JOHANA

Daj.

Nalievajú si po deci červeného vína a sedia za barom.

2. výstup

Na schodoch sa ozvú náhlivé kroky – schádza Frank a Leon. Jeden uteká pred druhým, no keď si všimnú Mareka a Johanu za barom, zastavia a sotva počuteľne pozdravia. Frank sa nechá dobehnúť Leonom.

LEON

Môžeš sa zastaviť a hovoriť so mnou?

FRANK

Otec... naozaj to potrebuješ riešiť?

LEON

Ja s tebou nechcem nič riešiť, len ťa chcem poprosiť, aby si sa aspoň dnes pokúsil správať slušne, dokážeš to? Kvôli mne, prosím ťa.

FRANK

Hmm. Iste.

LEON

Čo je to s tebou?

FRANK

Čo by si odo mňa ešte chcel?

LEON

Ja? Prosím ťa, nezvaluj všetko na svojho otca. Si taký, akým si chcel byť... Rád by som tomu porozumel... Nevieš, čo si to so sebou spravil.

FRANK

Ako môžeš hovoriť také veci?

LEON

A čo ti mám povedať?

FRANK

Ja neviem.

Ticho.

LEON

Chceš mi teda vysvetliť, čo ti sadlo na nos? Alebo to necháš tak a budeš si ďalej zahŕňať v tejto svojej póze syna pohrdajúceho svojím otcom?

FRANK

Póze?

LEON

Zabudni na to, možno som sa v tebe len mýlil, ale to nie je prvýkrát, už to ani nezabolí.

Napäté ticho.

FRANK

Bola to tvoja vina, vtedy, pred rokmi, s mamou.

LEON

Čo ty o tom môžeš vedieť, keď si to ani nepamätáš.

FRANK

Pamätám si dosť.

LEON

Nechcem už nič počuť. Stačí, ak dnes povieš už len gratuláciu matke a pôjdeš spať.

FRANK

To by sa ti páčilo, však?

LEON

Áno, to by sa mi páčilo!

FRANK

Ale ja nie som tvoj sluha.

LEON

Aha. A čo si?

FRANK
Tvoj syn.

LEON
Nesprávaš sa tak.

FRANK
A ako sa má syn správať?

LEON
Mohol by mi napríklad povedať, čo sa s ním deje, prečo je zrazu taký... cudzí.

FRANK
Zrazu?

LEON
Uznávam, nie je to tak celkom novinka, no i tak ma to mrzí.

FRANK
Teba niečo mrzí? Nechci ma rozosmiať.

Ticho.

LEON
Nikdy z teba nič nebude, synak. Vidím to celkom jasne – celý život budeš len darmožráč, pretože to tak asi chceš. A teraz sa vzchop a vráť sa hore.

Leon odchádza.

3. výstup

Frank prechádza k baru a sadá si na voľnú stoličku.

FRANK

Koňak.

Marek nalieva.

FRANK

Dúfam, že vás táto rodinná dráma pobavila.

MAREK

Ja som nič nepočul.

JOHANA

Mňa celkom hej.

Frank a Marek na ňu zazrú.

JOHANA

No čo? Je tam hore málo izieb, že si to musíte riešiť tu?

MAREK

Prepáčte, manželka je dnes akási nesvoja, ona to tak nemyslí.

FRANK

To nič. Viete, to len otec, neustále ma ponižuje a potom sa čuduje...

MAREK

Vy ste sa sem prišli vyzprávvať?